

№ 11-00-17

11.07.1995 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Д.к. № 22 / К. 9. 15/95

Дата 22. VII. 1995 г.

Г-н Н. Бавлев
11. VII. 95 г.

СТ А Н О В И Щ Е

НА КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ
В БЪЛГАРИЯ

конституирана по смисъла на чл. 18, ал. 2 от ЗКС
с определение от 22 юни 1995 г. от Конституционния
съд, като заинтересована институция от Конституцион-
ния съд, по конституционно дело № 15 от 1995 година

ОТНОСНО: Установяване по предложение на Върховния съд на
Република България на противоконституционност на
чл. 360, ал. 2, предл. последно от Кодекса на труда

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Конфедерацията на независимите синдикати в България,
като конституирана от Конституционния съд заинтересована страна
изцяло подкрепя искането на Върховния съд на Република България,
за установяване на противоконституционност на чл. 360, ал. 2
предл. последно от Кодекса на труда по следните съображения:

1. В съответствие с волята на българския парламент
чл.чл. 16, 56 и 57 от Конституцията регламентират по един ясен,
категоричен и безспорен начин конституционния принцип на гаран-
тиране и защита на правото на труд с цялата сила на закона.

С тези разпоредби, както справедливо посочва Върховния съд, се регламентира и гарантира правото на гражданите на защита при нарушение на техните трудови права. С цел да бъдат избегнати каквито и да било колебания относно самите средства за защита, Конституцията в редица свои текстове, като чл. 117, ал.1; чл. 120, ал. 2; чл. 122, ал. 1 и др. изрично формулира правото на СЪДЕБНА ЗАЩИТА срещу нарушения на основните права и свободи на гражданите.

2. Съгласно чл. 7 от Закона за съдебната власт - закон, който е приет на основание чл. 133 от Конституцията и се явява нейно пряко продължение, всички физически и юридически лица имат право на СЪДЕБНА ЗАЩИТА при нарушаване на техните права и свободи. Нещо повече, в стремежа да създаде достатъчно стабилни гаранции за спазване на това конституционно право, законодателят е изключил, чрез този закон, по един императивен начин възможността за отказ на съдебна защита.

3. С пълно основание Върховния съд приема, че конституционния принцип за гарантиране и защита на труда от държавата е доразвит в Кодекса на труда чрез регламентиране на компетентността на съдилищата да разглеждат трудовите спорове.

Отклонение от така последователно прилагания конституционен принцип е допуснат с разпоредбата на чл. 360, ал. 2, предл. последно от Кодекса на труда, съгласно която се изключват от компетентността на съдилищата трудовите спорове относно освобождаването от длъжност на определени категории държавни служители.

Според Конфедерацията на независимите синдикати в България тази разпоредба на Кодекса на труда не е съобразена и е в противоречие с посочените по-горе принципи и норми на Конститу-

цията по следните основни съображения:

ПЪРВО - нарушен е основния конституционен принцип за равенство на гражданите пред законите на страната, Единствено поради спецификата на полагания труд от определени държавни служители, те се поставят в крайно неравностойно и по същество дискриминационно положение в сравнение с останалите граждани, в случаите, когато искат да упражнят правото си на защита на нарушените им трудови права.

ВТОРО - след като в противоречие с Конституцията отнема правото на съдебна защита, посочената разпоредба на чл. 360, ал. 2, предл. последно от Кодекса на труда, задълбочава разглеждания в настоящото конституционно дело проблем, като не определя кой в този случай се явява компетентния орган, имащ правото да разгледа и реши трудовия спор. Това противоконституционно по своя характер "мълчание на законодателя" продължава и е доведено до правен абсурд в ПМС № 135 от 1993 г., издадено на основание чл. 360, ал. 2 от Кодекса на труда. Този акт на Правителството потвърждава забраната трудовите спорове относно уволненията на определени държавни служители да се разглеждат от съдилищата, но не определя орган и не създава ред по който те да се разглеждат. В редица случаи тези граждани на практика се лишават не само от съдебна, но и от каквато и да била възможност за защита при прекратяване на трудовите им правоотношения. Обстоятелство, което се намира в дълбоко противоречие с основните конституционни права и свободи в България. Тревогата по този повод на Конфедерацията на независимите синдикати в България се засилва и от неприкрития стремеж това явно нарушение на Конституцията да се наложи в съзнанието на обществото чрез

превръщането му в рутинна практика. Например с писмо изх. № 2212 от 25.01.1995 г. на Министерството на отбраната до ръководителя на служба "Жалби и приемна" при Министерския съвет се изразява категоричната позиция, че министерството и Министерския съвет не са оправомощени да разглеждат споровете по уволненията на определени държавни служители, тъй като "тези спорове не са подведомствени на съдилищата, а друг орган, компетентен да ги разглежда, не е предвиден". Тази ситуация ни изправя пред случай, в който самата държава, в лицето на изпълнителната власт, се стреми да "черпи права от собственото си неправомерно поведение", изразяващо се в посоченото до тук несъобразяване с основно конституционно право. За съжаление тази безспорно противоконституционна позиция директно нарушава трудовите права не само на сравнително ограничен кръг висши държавни служители, но пряко засяга интересите и на десетки хиляди хора на наемния труд, работещи в системата на Българските държавни железници, чиито трудови правоотношения се регламентират не от Конституцията и Кодекса на труда, а от Дисциплинарен устав.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Конфедерацията на независимите синдикати в България, с оглед на гореизложеното Ви моли, по повод на искането на Върховния съд и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България, да обявите за противоконституционна разпоредбата на чл. 360, ал. 2, предл. последно от Кодекса на труда.

/проф. Кр. Петков/